

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003
KARNATAKA SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD, MALLESWARAM,
BANGALORE - 560 003

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮಾರ್ಚ್ / ಏಪ್ರಿಲ್, 2014
S.S.L.C. EXAMINATION, MARCH / APRIL, 2014

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS

ದಿನಾಂಕ : 04. 04. 2014

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 67-S

Date : 04. 04. 2014

Code No. : 67-S

ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ
Subject : Third Language — SANSKRIT

[ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 100

[Max. Marks : 100

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಹಿ ಉತ್ತರ	ಅಂಕ
I.	ಸಮುಚಿತ ಉತ್ತರ ಲಿಖತ —	15 × 1 = 15
1.	(B) ದೇವಾಲಯ	1
2.	(D) ಕುಟುಂಬಸುಖ:	1
3.	(A) ಭಕ್ತ:	1
4.	(B) ಸರಸ್ವತಿ	1
5.	(D) ಅಮ್ಬುಜಮ್	1
6.	(B) ಚತುರಂಗಕ್ರೀಡೆ	1
7.	(B) ವೇದಾಂತಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಯ	1
8.	(A) ಗೌಹ:	1
9.	(B) ಅಕಾರ್ಯಮ್	1
10.	(C) ಕಡತೋಕಾಗ್ರಾಮೇ	1
11.	(D) ಉತ್ತಮ:	1
12.	(C) ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರೌಢಶಾಲಾಯಾಂ	1
13.	(A) ಜನಾರ್ದನ ಹೆಗಡೆ	1
14.	(C) ದೇವಿ	1
15.	(D) ಪ್ರಾತಿಪದಿಕಮ್ ।	1

[Turn over

प्रश्न संख्या	सही उत्तर	अंक
II.	रिक्तस्थानानि पूरयत —	5 × 1 = 5
16.	नीरे	1
17.	रामः	1
18.	अकर्मणि	1
19.	रथस्य	1
20.	तर्हि ।	1
III.	संयोज्य लिखत —	5 × 1 = 5
21.	i) — (c) अगर्वम्	1
	ii) — (a) उभयभारती	1
	iii) — (d) गीतामृतम्	1
	iv) — (b) फलम्	1
	v) — (f) ओषधिविशेषः ।	1
IV.	एकवाक्येन उत्तरं लिखत —	8 × 1 = 8
22.	मण्डनमिश्रः सन्यासाश्रमं स्वीकृतवान् ।	1
23.	प्रतिसप्ताहं शतम् दीनाराः दातव्याः ।	1
24.	वीरवर्मणः समीपं कश्चन बन्धुः आगतवान् ।	1
25.	पञ्चतन्त्रं विष्णुशर्मणा लिखितम् ।	1
26.	मूर्खत्वम् मरणम् ।	1
27.	भगवान् दुष्टानां नाशं करोति ।	1
28.	पञ्जरबन्धः शुकः ।	1
29.	तिङन्तं नाम क्रियापदम् ।	1

प्रश्न संख्या	सही उत्तर	अंक
V.	द्वि-त्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत — $5 \times 2 = 10$	
30.	पर्वतः वृक्षाभावात् जलं आक्रष्टुं असमर्थः जातः अस्ति अतः वृष्टिरेव नास्ति ।	2
31.	शिल्पिना त्यक्तं शिलाभागं जनाः तं अन्तः आनीय नारिकेलफलस्य भञ्जनार्थं उपयोगं कुर्वन्ति स्म ।	2
32.	शिवः भक्तिप्रियः भवरोगापहः, उग्रः, दुर्ग-भवसागरतारणरूपः, दारिद्र्यदुःखदहनः च अस्ति ।	2
33.	“एतत् सिद्धौषधं प्राप्तुं विन्ध्यारण्ये त्रीणि वर्षाणि यावत् मया घोरं तपः आचरितं जम्बीरसेन सह एतत् निस्पीड्य शिरसि लेपनीयं । इति वैद्यराजः सिद्धौषधविषये उक्तवान् ।	2
34.	तद्धितान्ताव्यये पञ्च भेदाः । सदा, अत्र, कथम्, ग्रामतः, यथा-तथा इत्यादि उदाहरणम् ।	2
35.	सन्धिं विभज्य नाम लिखत — $2 \times 1 = 2$	
	i) मुनिरिति = मुनिः + इति = विसर्गस्य रेफः ।	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
	ii) देव उवाच = देवः + उवाच = विसर्गस्य लोपः ।	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
36.	विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत — $2 \times 1 = 2$	
	i) सपुत्रः = पुत्रेण सह वर्तत इति = व्यधिकरण बहुव्रीहिः ।	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
	ii) फलपुष्पम् = फलम् च पुष्पम् च = द्वन्द्वः ।	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$
	श्लोकतात्पर्यं लिखत — $2 \times 2 = 4$	
37.	मरणावन्तरे यावदु ? मूर्च्छितस्य मरणं. अमूर्च्छितस्य मरणं ? सकाले मरणं दानं. सायुष्यवर्षेण मरणं. मरणवन्तरेण मरणं ? यावदु गौत्रिण्यन्तरे मरणं. मरणं.	2
38.	होमं, चिकित्सा, नीति, गणित इत्येतेषु सन्धिषु कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ?	2
	अथवा	
	एतत् सन्धिषु कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ? अत्र कस्य नैव संज्ञा ?	

प्रश्न संख्या	सही उत्तर	अंक												
39.	कृदन्त पदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत — i) पठितवान् - क्तवतु प्रत्ययः भूतकृदन्तः । ii) लेखितव्यम् - तव्यत् प्रत्ययः विध्यर्थककृदन्तः ।	2 × 1 = 2 $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$ $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$												
40.	इतरवचनरूपाणि लिखत — i) मयि आवयोः अस्मासु । ii) पठति पठतः पठन्ति ।	2 × 1 = 2 $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$ $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$												
41.	अलङ्कारं विवृणुत — उपमेयः- मुखम्, उपमानम्-कमलम्, अत्र उपमेय उपमानस्य अभेदः वर्णितः अतः अयं रूपकालङ्कारः ।	1 + 1 = 2												
42.	प्रस्तारं च गणविभागः छन्दः — <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>ज</td> <td>त</td> <td>ज</td> <td>गु गु</td> </tr> <tr> <td>U—U</td> <td>— — U</td> <td>U— U</td> <td>— —</td> </tr> <tr> <td>प रो प</td> <td>का रा य</td> <td>फ ल न्ति</td> <td>वृ क्षाः।</td> </tr> </table> <p>छन्दसः नाम — उपेन्द्रवज्रा अक्षराणि — 11 गणाः — ज-त-ज-गुरुद्वयम् ।</p>	ज	त	ज	गु गु	U—U	— — U	U— U	— —	प रो प	का रा य	फ ल न्ति	वृ क्षाः।	1 1
ज	त	ज	गु गु											
U—U	— — U	U— U	— —											
प रो प	का रा य	फ ल न्ति	वृ क्षाः।											
43.	संस्कृतभाषया अनुवादम् — i) ते कन्दुकेन क्रीडन्ति । ii) शारदायै नमः ।	2 × 1 = 2 1 1												
44.	मातृभाषया अनुवादं कुरुत — i) ನೀನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳು. ii) ಗಣೇಶನಿಗೆ ಮೋದಕವು ಸೇರುತ್ತದೆ.	2 × 1 = 2 1 1												
VI.	निर्देशानुसारं उत्तरं लिखत —	2 × 3 = 6												
45.	'अलकां याहि' इति पाठः । पाठस्य कर्ता-कालिदासः । सन्तप्तः शरणं गच्छति ।	1 1 1												

प्रश्न संख्या	सही उत्तर	अंक
46.	<p>‘महत्तरां भिक्षां याचे’ इति पाठः ।</p> <p>कर्णः अवदत् ।</p> <p>इन्द्रं प्रति अवदत् ।</p> <p style="text-align: center;">अथवा</p> <p>‘सम्भाषणे जलसंरक्षणं’ इति पाठः ।</p> <p>कूपः अवदत् ।</p> <p>समुद्रम् प्रति अवदत् ।</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
47.	<p>दशवाक्यपरिमितम् उत्तरं कन्नडभाषया अथवा आङ्ग्लभाषया लिखत — $3 \times 3 = 9$</p> <p>ದುರ್ಜಯನೆಂಬ ಬಂಧುವು ವೀರವರ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸಿಹಿ ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಾಜನನ್ನು ತನ್ನ ವಶವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಮದ್ಯಪಾನ, ಬೇಟೆ, ಹಿಂಸೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದನು. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರ ತಿರಸ್ಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ವೀರವರ್ಮನು ಮಾಡುತ್ತ ಸಾಗಿದನು.</p>	3
48.	<p>ಜಿಪುಣನಾದ ದೇವಶರ್ಮನು ಅಸಂಭವವಾದ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ತಾನು ಕಲ್ಪನೆಯ ಕನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಪ್ರಹಾರ ನಡೆಸಲು ಹೋಗಿ ಅವನ ಆಶಾಗೋಪುರದ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದ ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಡಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಒದೆತ ಬಿದ್ದು ಆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಅಸಂಭವಿತ ಕಲ್ಪನಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವವರು ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸದೇ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾಲಾಗುತ್ತಾರೆ.</p>	3
49.	<p>ಸಂಸ್ಕೃತವು ಪ್ರಾಚೀನ ಸುಸಮೃದ್ಧವಾದ ಭಾಷೆ. ಇದರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಮುಡುಪಾಗಿರಬೇಕು. ಸದಾ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರಬೇಕು. ಲೋಕದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಈ ದೇಹದ ಸಮರ್ಪಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಸ್ವ-ಪ್ರೇರೆಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು. ಗುರಿಯನ್ನು ತುಲುಪುವವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು.</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಮೋಡಗಳೆಲ್ಲಾ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಆ ನೀರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಮರಗಳಿಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಮರಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನೀರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಮಳೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೇ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮೂಲಕಾರಣ.</p>	3

प्रश्न संख्या	सही उत्तर	अंक
VII.	श्लोकौ पूरयत —	2 × 4 = 8
50.	भक्तिप्रियाय भवरोगभयापहाय उग्राय दुर्गभवसागरतारणाय । ज्योतिर्मयाय पुनरुद्भववारणाय दारिद्र्यदुःखदहनाय नमः शिवाय ॥	
51.	अधमा धनमिच्छन्ति धनमानौ तु मध्यमाः । उत्तमाः मानमिच्छन्ति मानो हि महतां धनम् ॥ सुन्दरोऽपि सुशीलोऽपि कुलीनोऽपि महाधनः । शोभते न विना विद्यां विद्या सर्वस्य भूषणम् ॥	4
VIII. 52.	पत्रलेखनम् — विरामपत्रम् सकाशात् सविधे सम्बोधनम् विषयः — स्थानम् दिनाङ्कः हस्ताङ्कनम्	1 अङ्कः 2 अङ्काः 1 अङ्कः
	अथवा	
	मित्रं प्रति पत्रम् सकाशात् सविधे सम्बोधनम् विषयविवरणम् — स्थानम् दिनाङ्कः हस्ताङ्कनम्	1 अङ्कः 2 अङ्काः 1 अङ्कः

प्रश्न संख्या	सही उत्तर	अंक
53.	प्रबन्धलेखनम् — 1 × 5 = 5 प्रस्तावना — 1 विषयविवरणम् — 2 उपसंहारः — 1 भाषाप्रयोगः — 1 अथवा प्रस्तावना — 1 विषयविवरणम् — 2 उपसंहारः — 1 भाषाप्रयोगः — 1	5
54.	गद्यांश प्रश्न उत्तराणि — 5 × 1 = 5 i) उद्यानं नगरे अस्ति । ii) सरसि कमलानि रोहन्ते । iii) बालिकाः कमलपुष्पेभ्यः स्पृहयन्ति । iv) उद्याने उन्नतवृक्षाः सन्ति । v) गणेशः उद्यानं गच्छति ।	1 1 1 1 1